

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

21/86

L.dz.DDI-1-411/24/401/2002/PL

Warszawa, 8 sierpnia 2002 r.

DECYZJA Nr DDI-66/02

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na nabyciu przez Tarmac International Holdings B.V. z siedzibą w Schiphol (Holandia), 49% udziałów spółki Unicon Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 7 czerwca 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło od Tarmac International Holdings B.V. z siedzibą w Schiphol (Holandia) (zwanej dalej Tarmac), zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na nabyciu udziałów spółki Unicon Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (zwanej dalej Unicon).

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem łączny obrót ww. podmiotów w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy antymonopolowej, tj. 50 mln euro,
- nabycie udziałów innego przedsiębiorcy, powodujące uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 14 czerwca 2002 r.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynikało, iż transakcja została zgłoszona bez naruszenia terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową. Dnia 9 maja 2002 r. Tarmac International Holdings B.V. podpisał z Unicon A/S z siedzibą w Roskilde (Dania) wstępne, niewiążące warunki koncentracji, ale jak dotąd nie podpisano ostatecznej umowy, która spowodowałaby rozpoczęcie biegu wyżej określonego terminu.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji

Zamierzona koncentracja polega na nabyciu przez Tarmac International Holdings B.V. 49% udziałów spółki Unicon Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Sprzedający udziały - Unicon A/S, dokonał analizy strategicznej swojej działalności w Polsce i postanowił wycofać się z rynku płyt chodnikowych i podobnych wyrobów z betonu.

Tarmac jest z kolei zainteresowany dokonaniem inwestycji na ww. rynku. Swoje plany opiera na założeniu, iż w ciągu następnych 10 lat będzie miał w Polsce miejsce długofalowy rozwój aktywności w obszarach, od których uzależniony jest popyt na betonowe płyty chodnikowe, takich jak:

- budowa dróg publicznych,
- budowa obiektów użytkowych, typu supermarkety, obiekty biurowe,
- budowa lub remonty prywatnych mieszkań i domów.

Z uwagi na powyższe, kupujący uważa Polskę za atrakcyjny teren inwestycji.

Uzasadniając przyczyny transakcji należy także wskazać, iż Tarmac posiada w swojej ofercie handlowej piasek i żwir – surowce używane do produkcji betonowych płyt chodnikowych, w związku z czym rozwinięcie działalności produkcyjnej płyt chodnikowych w celu zabezpieczenia zbytu dla własnej produkcji piasku i żwiru, stanowi niewątpliwie część strategii Tarmac.

Uczestnicy koncentracji

Tarmac International Holdings B.V. jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością prawa holenderskiego, należąca do Grupy kapitałowej Tarmac, zajmującą się zarządzaniem udziałami w spółkach zależnych. Kluczowym sektorem działalności gospodarczej Grupy Tarmac jest wydobywanie bloków kamiennych i kruszywa oraz produkcja materiałów budowlanych, w tym między innymi: asfaltu, betonu towarowego i innych wyrobów betonowych. Jako międzynarodowy producent materiałów budowlanych, Grupa ta koncentruje swoją uwagę na różnych rynkach lokalnych, wyszukując spółki, w które, w jej ocenie, warto zainwestować i za

pośrednictwem których mogłaby prowadzić swoją działalność podstawową na rynkach lokalnych.

Grupa Tarmac jest częścią Grupy Anglo American, która to wraz ze spółkami zależnymi, obejmującymi spółki typu „joint-venture” oraz spółki stowarzyszone, działa w sektorze górnictwa i zasobów naturalnych. Grupa Anglo American posiada udziały w przemyśle wydobywania złota, platyny, diamentów, węgla, metali nieszlachetnych i żelaznych, minerałów przemysłowych i produktów przemysłu drzewnego. Grupa ta jest zróżnicowana pod względem geograficznym – prowadzi operacje i rozwija działalność w Afryce, Europie, Ameryce Południowej i Północnej oraz w Australii.

W Polsce Grupa kapitałowa Anglo American posiada następujące spółki zależne:

- Wrocławskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A. z siedzibą we Wrocławiu (eksploatacja surowców mineralnych, produkcja materiałów budowlanych, uszlachetnianie, sortowanie i składowanie wyrobów i towarów),
- Pol-Tarmac S.A. z siedzibą w Gdyni (produkcja i sprzedaż hurtowa asfaltu),
- Tarmac Polska Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (działalność handlowa i usługowa niezbędna do prowadzenia produkcji materiałów budowlanych, asfaltu, betonu towarowego, wyrobów betonowych i innych materiałów potrzebnych do budowy dróg oraz na potrzeby budownictwa),
- Kopalnie Surowców Mineralnych Kośmin Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi (eksploatacja kopalń piasku i żwiru),
- Libet S.A. z siedzibą w Libiążu (produkcja wyrobów z betonu dla potrzeb budownictwa),
- P.E.U.H. Krusz-Port Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (wydobywanie żwiru i piasku),
- TBG Wrocław Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (produkcja wyrobów betonowych budowlanych, z wyjątkiem budynków prefabrykowanych),
- P.P.H.U. Silos Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (działalność handlowa i usługowa niezbędna do prowadzenia produkcji materiałów na potrzeby budownictwa),
- Libet 2000 Sp. z o.o. z siedzibą w Żarach (działalność handlowa i usługowa niezbędna do prowadzenia produkcji materiałów na potrzeby budownictwa),
- Frantschach Świecie S.A. z siedzibą w Świeciu (produkcja papieru i tektury oraz opakowań z papieru i tektury),
- Mondi Packaging Świecie z siedzibą w Świeciu (produkcja papieru i tektury oraz opakowań z papieru i tektury, sprzedaż papieru, tektury oraz opakowań z papieru i tektury),
- Mondi Packaging BZWP Sp. z o.o. z siedzibą w Bystrzycy Kłodzkiej (produkcja papieru i tektury oraz opakowań z papieru i tektury).

Unicon Sp. z o.o z siedzibą w Warszawie, podmiot przejmowany w niniejszej transakcji, należy do Grupy kapitałowej Unicon A/S, która z kolei jest członkiem Grupy kapitałowej FLS Industries. Unicon Sp. z o.o. jest przedsiębiorstwem zajmującym się produkcją wyrobów betonowych budowlanych, którego początki

firmy sięgają 1989 roku, kiedy to Bauma S.A. jako pierwsza w Warszawie i druga w Polsce rozpoczęła produkcję kostek brukowych, które przyjęło się nazywać „Kostkami Bauma”. W 1994 roku Bauma S.A. połączyła się z największym duńskim producentem betonu firmą Unicon, tworząc Unicon Sp. z o.o.

W 1996 roku spółka uruchomiła w warszawskim Porcie Żerańskim wytwórnię prefabrykatów drogowych. W tym samym roku spółka podjęła decyzję o budowie nowej linii technologicznej, która została uruchomiona w październiku 1997 roku. W związku z dynamicznym rozwojem firmy, w ciągu ostatnich dwóch lat spółka uruchomiła kolejne zakłady produkcyjne w Pruszkowie koło Warszawy i w Mysłowicach na Śląsku. Obecnie we wszystkich zakładach zatrudnia ponad 150 osób. W swojej ofercie spółka ma ponad kilkaset produktów z betonu.

Rynek właściwy w sprawie

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe stwierdzić należy, że w niniejszej koncentracji rynkiem właściwym w sprawie jest **rynek betonowych płyt chodnikowych i podobnych wyrobów z betonu obejmujący swoim zasięgiem obszar Wschodniego Śląska.**

Za takim określeniem rynku od strony **produktowej** przemawiają następujące względy:

- do produktów oferowanych jednocześnie przez: Unicon oraz działające na rynku polskim spółki zależne od Grupy kapitałowej Anglo American, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty, należą płyty chodnikowe i podobne wyroby z betonu (np. krawężniki).

Za powyższym określeniem rynku pod względem **geograficznym** przemawiają następujące względy:

- maksymalna odległość realizowania dostaw płyt chodnikowych wynosi do 150 kilometrów. Dzieje się tak, z uwagi na znaczny koszt transportu w porównaniu do wartości produktu. Przeważająca większość produktu znajduje zbyt w promieniu ok. 100 kilometrów,
- w związku z tym, należy wziąć pod uwagę działalność przedsiębiorstwa Libet, położonego w Libiążu i w Żarach (zwanego dalej Libet) - należącego do spółki Tarmac oraz konkurującego z nim z zakładu Unicon w Mysłowicach (zwanego dalej Unicon-Mysłowice). Tak określony rynek stanowi obszar o promieniu 125-150 kilometrów.

- umiejscowienie w Polsce pozostałych spółek zależnych od uczestników niniejszej koncentracji, wytwarzających płyty chodnikowe i podobne wyroby z betonu sprawia, iż nie działają one wspólnie w ramach wyżej określonego rynku geograficznego, obejmującego obszar o promieniu do 150 km.

Struktura rynku

Na tak określonym rynku właściwym działa, poza uczestnikami koncentracji, wiele innych podmiotów. Istnieje 10 firm, które produkują płyty chodnikowe i podobne wyroby z betonu, osiągając przy tym udział w rynku przekraczający 5 dla każdej z nich. Obecnie największy udział w tym rynku ma Bazaltex z siedzibą w Tarnowskich Górach –

Wyżej wymienione wyroby z betonu są dystrybuowane przy pomocy transportu drogowego. Niektóre przedsiębiorstwa polegają w całości za zewnętrznych usługach firm przewozowych, podczas gdy inne korzystają, zarówno z transportu zewnętrznego, jak i własnego. Bardzo rzadko zdarza się, aby przedsiębiorstwo dostarczało całość swojej produkcji własnym transportem.

Struktura popytu uzależniona jest od stopnia rozwoju inwestycji w obszarach m.in. budowy dróg publicznych, budowy obiektów użytkowych, budowy, bądź remontów prywatnych mieszkań i domów. Niemal wyłącznym czynnikiem decydującym o wyborze produktu jest cena. W odniesieniu do betonowych płyt chodnikowych, ze względu na charakter produktu i jego przeznaczenie – w większości o charakterze masowym, przy budowie obiektów przemysłowych - małe znaczenie odgrywa marka produktu, pochodzenie od konkretnego producenta, oczywiście przy założeniu istnienia porównywalnego, zadowalającego dla klientów, poziomu jakości produktów. Tylko dla ok. 30 % klientów, którymi są osoby fizyczne dokonujące zakupów na potrzeby własnego ogrodu i domu, znaczenie może odgrywać określona marka, której renoma kształtowana jest przez materiały promocyjne firmy.

Udziały w rynku właściwym największych konkurentów Libet i Unicon-Mysłowice, wynosiły w 2001 r. odpowiednio:

- Bazaltex (Tarnowskie Góry) –
- Brukbet (Tarnów, Niecierza) –
- Awbud (Zawiercie) –
- Chyźbet (Chyżne, Charsznica) –
- Utex (Rybnik) –
- Jadar (Świętochłowice) –
- Nike (Dąbrowa Górnicza) –
- Górabet (Opole) –
- Budlokum (Zawiercie)
- Wilk (Zbierzów) –

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym dla sprawy

Spółka Unicon-Mysłowice wyprodukowała w 2001 r. towar dla 532 odbiorców. Udział trzech głównych odbiorców w całkowitej sprzedaży wyniósł w 2001 r.

W tym samym roku Libet (spółka zależna od Tarmac) dokonał zbytu swoich produktów dla odbiorców. Sprzedaż dokonana dla trzech głównych odbiorców stanowiła ogólną wartość sprzedaży.

Wnioskodawca dzieli swoich odbiorców na cztery główne grupy:

- organy państwowe – wydziały bezpośrednio odpowiedzialne za organizację utrzymywania publicznych chodników lub budowli publicznych,
- prywatne przedsiębiorstwa budowlane – spółki wygrywające przetargi o budowę lub remonty dróg i chodników,
- hurtownicy – często supermarkety,
- osoby fizyczne – odbiorcy kupujący płyty chodnikowe do swoich własnych ogrodów – często dokonują zakupów pośrednio, za pośrednictwem wspomnianych wyżej hurtowników.

Nie zostały jak dotąd zawarte ze strony Libet żadne umowy o wyłączną dystrybucję betonowych płyt chodnikowych, piasku czy żwiru. Czasami zawierane są długoterminowe umowy o dostawę (zazwyczaj na okres 1 roku), które stanowią pewne zabezpieczenie dla dostawcy i odbiorcy oraz umożliwiają planowanie produkcji.

Tak jak wyżej wspomniano, zasięg działania obu uczestników koncentracji na rynku właściwym dla przedmiotowej sprawy, tj. Libet oraz zakładu Unicon-Mysłowice, maksymalnie można określić jako obszar o promieniu 150 kilometrów od zakładu. Transport na dalsze odległości jest nieopłacalny. Udział w sprzedaży płyt chodnikowych na tak określonym rynku, przekraczał w ostatnich dwóch latach kalendarzowych 20% i kształtował się następująco:

	2000 r.	2001 r.
Libet		
Unicon-Mysłowice		

Głównymi odbiorcami są:

a) dla Libet:

- BUDOSTAL-5 (Kraków) –
- DROGI I MOSTY (Bielsko-Biała) –
- MONTANEX (Chełm Śląski) –

b) dla Unicon-Mysłowice:

- Przedsiębiorstwo Budowlano-Handlowe UNISORT –
- Business Beskid –
- Exbud Skanska –

Główni dostawcy to:

a) dla Libet:

- Górażdże Cement S.A. Chorula –
- Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Katowice –
- Chemische Werke Brockhues AG –

b) dla Unicon-Mysłowice:

- Konsorcjum Autostrad Śląsk –
- Cementownia Rudniki –
- Brockhues –

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Ocena koncentracji

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, że Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Żaden z uczestników koncentracji nie posiada pozycji dominującej. Z uwagi na dużą ilość konkurentów, a także duże rozproszenie ich udziałów w rynku, łączny udział w rynku obu uczestników koncentracji, wynoszący w chwili obecnej nie powinien, na skutek tej koncentracji, znacząco wzrosnąć. Ponadto, na podstawie danych dostarczonych przez wnioskodawcę, należy stwierdzić, iż udział procentowy w sprzedaży płyt chodnikowych waha się w stosunku rocznym nawet o kilka procent. Jest to oczywiste, ze względu na dużą ilość odbiorców, wśród których są również osoby fizyczne, korzystające z produktów wnioskodawców tylko epizodycznie, w zależności od indywidualnych potrzeb, ograniczonych czasowo i produktowo. Z tych względów, osiągnięcie pozycji dominującej jest bardzo utrudnione.

Nie powstanie, ani też nie wzmocni się pozycja dominująca spółki Tarmac, biorąc pod uwagę fakt, iż jest ona dostawcą surowców do produkcji wyrobów betonowych. Zamiarem Tarmac byłoby co prawda dostarczenie możliwie największej ilości piasku i żwiru spółce Unicon, po sfinalizowaniu przedmiotowej koncentracji. Jednakże zakłady Tarmac nie będą mogły bezpośrednio po dokonaniu koncentracji dostarczać żadnego kruszywa Unicon, ponieważ obecnie Unicon wiąże dwie długoterminowe umowy o dostawę żwiru dla jego warszawskich zakładów. Umowy te będą obowiązywały przez kilka lat i dopiero od 2005 roku Tarmac będzie mógł dostarczać Unicon kruszywa, które będą pokrywały jego zapotrzebowania. Ponadto, podkreślenia wymaga, iż zdolność Tarmac do dostarczania ww. surowców, nie zapewni Tarmac, jako udziałowcowi Unicon, przewagi strategicznej nad innymi producentami płyt chodnikowych, ponieważ piasek i żwir są łatwo dostępnymi produktami.

Ad b) Przedmiotowa koncentracja nie będzie miała także istotnego wpływu na konkurencję na rynku. Tak jak wcześniej przedstawiono, istnieje duża liczba konkurentów, a także potencjalne możliwości dla innych przedsiębiorców do wejścia na lokalny rynek produkcji betonowych płyt chodnikowych. Wnioskodawcy oceniają, że koszty kapitałowe wejścia na rynek wynoszą około 15 milionów złotych. Zwrócić należy również uwagę na znaczne rozproszenie podmiotów po stronie popytu. Największy odbiorca kupuje od Unicon-Mysłowice poniżej produkcji tego zakładu.

Podkreślenia wymaga fakt, iż producentów płyt chodnikowych, w promieniu 150 kilometrów od miejsca położenia zakładów uczestników koncentracji, jest wielu i potencjalny kupujący może z łatwością zapoznać się z ofertą tych firm. Ta silnie rozproszona struktura rynku sprawia, iż powyższa koncentracja w żaden sposób nie ograniczy konkurencji na rynku.

Reasumując należy stwierdzić, że planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej i nie stwarza zagrożenia dla konkurencji. Biorąc pod uwagę dużą konkurencję na lokalnym rynku produkcji płyt chodnikowych z betonu, brak barier wejścia na rynek (poza barierami kapitałowymi) i specyfikę tego rynku, przedmiotowa koncentracja nie będzie miała negatywnego wpływu na stan konkurencji na właściwym rynku. Jakkolwiek łączny udział uczestników koncentracji przekroczy rynku, to wspólna działalność Unicon i Tarmac nie osiągnie pozycji dominującej, ponieważ spotka się z silną konkurencją innych podmiotów działających na rynku właściwym.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest wydanie zgody na zamierzoną koncentrację.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Na niniejszą decyzję, na podstawie art. 78. ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, stronom przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Otrzymuje:

Pan
Marcin Bartnicki
Janicka-Sosna, Namiotkiewicz i wspólnicy
Clifford Chance Pünder Sp.k.
ul. Lwowska 19
00-060 Warszawa

DYREKTOR
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury
Andrzej Grodzkiński